

Ornavit juvenes lauri quos dactyl. nove sunt
Grillus, Gelenius, Beina Bawo / Pihomius
Mathias Galli Piscem Petrus et inde
Valent, Thobia, Prifer, Duchoslav atq.
Vel brevius

Grillus, Geleni, Bawo, Pihomius atq.
Galli, Piscem, Thobia, Prifer, Duchoslav.

Carmen

CONTINENS

DESCRIPTIONEM CE-
LEBERRIMAE VRBIS PRA-
GAE, REGNI BOHEMIAE METRO-
POLIS, SCRIPTVM

AD AMPLISSI-
MOS CONSVLES ET
prudentissimos Veteris, Novæ, & Mi-
noris PRAGAE Senatores

IOHANNES HVBECIO

Castauino Collegij Reginae alumno.

IN DESCRIPTIONEM
PRAGAE.

Sicilicet ut Virtus, comes artibus, arte probatur:

Verum ars Virtutis laude probata, viget.

Czechica sic partam, nihil externa indiga, laudem
Posteritas, iuncta posteritate refert.

Res movet affectus: sed finis ab ordine pendet:

Cetera, re Lector que probet, Author habet.

I. M. Z.

PRAGAE

Excudebat Iohannes Schuman.

Anno M. D. XCI.

Domino Valentino Thobia latente
argum Philosophiae Praeceptorum Author dedit

VIRTVTE DOCTRINA ET
NOBILITATE GENERIS PRAE-
stantissimis Consulibus, & veteris, Nouæ, &
Minoris Pragæ Senatoribus.

S. P. D.

PRAGA potens, cunctis celeberrima PRAGA per oras
qui ius ab alta sede plebi dicitis.
Praefecti rerum, vili cantata Camæna
Offeritur en vobis, serena quam velim
Mente legi, non hic Bojæ facta inclita ge nitis
Nec Martis absunt sparsa duri crimina,
Hic Regni procures, angusta que regia Regum est.
Formæque rerum Musa dicit quas mea.
Hic præfixa, potens quæ fert sententia Diuum,
Et quæ sub alto corde patres voluitis
Cernere iura licet, nec mihi ex ore prof. Nam
Gratamque Diuis occulo clementiam.
Ergo sinu hanc liceat vestro deponere Patres
Qui ius ab alta sede plebi dicitis,
Et nobis, quo sepe alios, deferre fauorem
Mites fouetis, vestra tandem perpetim
Fama superstes erit seros ventura sub annos,
Mutata quam vobis vestra noctes corpora
In cæcas fuerint, nec enim fuit aspera Virgo
Virtus quod adfert, falce seua demetit.

I. H. C.

1997 KK 69
AKC 16/19

QVæ quondam vario fortunæ agitata tumultu

Praga caput regni Boiemidos optima legum
Dogmata, Religio, Pympleaque rura sub auras
Erecta ingenue divina Palladis arte.
Fluminaque ingenti sese voluentia motu
Multauit, populi, confusa Idiomata vocis,
Et variae rerum formæ, mirandaque Patrum
Virtutis monimenta augustaque Cæsaris ædes
Carmen erit, Clarij laticis decus ite sorores
Thespiades, Iuvenemque sacra conspergite lympa
Vt mea dignato poliantur carmina sensu
Quisquis erit culpæ modos, Musamque paratus
Pondere vel fumi leuior fama que feretur
Nil moror hic vulgi morsus. Ad cœpta feramur.

Dum quondam Czechus commoti in iurgia fratris
Linguam exerceri vidit dabiamque vocari.
Se in pugnam, diræque trahi sub limina mortis.
Ni cædat supplexque sua de parte remittat
Non tulit hæc æquis animis, nec multa moratus
Corripit in nodum amplexus. pulsatque premendo
Labitur exanimis cæsis vt forte iuvenis
Fusus humum, viridesque super madefecerat herbas
Infelix, nigrasque invitus cessit ad umbras.
Victor ouat, factumque diu cœlauit & ausus
Aetas infandum donec scelus omne rexit
Tum celerare fugam patriæque excedere tentat
Infelix, nec enim membris dant acta quietem,
Exagitant Diræ, & lucis pro munere spondent
Horrenda exitia & sæuæ discrimina mortis.
Nunc latebras querit charæ munimina vitæ,
Nunc tentat ferro crudelem abrumper vitæ,
Ipsa quoque in somnis oppressi venit imago
Germani ora modis attollens pallida miris.
Seu Phaetontis equi sublatis naribus efflant
Purpuream lucem, seu devoluuntur in vndas
Crudelem semper defuncti terret imago.
Quid faciat dubitat stupefactus, & vnde pericli.
Tentare auxilium valeat, quo vertere cursus?
Nunc huc ingentes nunc illuc pectore curas
Mutabat, versans patrijsne maneret in aruis?

oblitus

Oblitus fatorum, alias ne capefferet oras?
 Hæc alternanti potior sententia visa est
 Scilicet ignotas patriæ pede quærere terras,
 Ergo fugit trepidans duri formidine fati.
 Addit se socium Lechus, fratremque secutus
 Et patriam, & dulces spernit cum patre propinquos.
 Devenire locos, ubi nunc ingentia cernis
 Mænia, surgentesque novas Boiemidos arces
 Optabantque locum regno, haud tunc Praga, vel Vrbes
 Boemiadum steterant, habitabant vallibus imis
 Nullus erat qui pingue solum tunc vomere findat
 Et lappæ, tribulique & fallax herba veneni
 Emergere solo, segnisque horrebat in arvis
 Carduus, & spinis surgens paliurus acutis.
 Vlla fuit neque cura boum, non vllus aratro
 Dignus honos, raro squallebant arva colono.
 Nec Bacchi, frugumque Dæx tunc munere tellus
 Chaoniam pingui glandem mutavit arista
 Poculaque inventis Acheloia miscuit uvis,
 Flumina potus erant, & dulcia fercula glandes.
 Tandem ubi paulatim Czechus se tollere in altum
 Cæpit, & inventas vitam excoluisse per artes
 Flava Ceres ferro Boiemos vertere terram
 Instituit, cum jam glandes, atque arbuta sacra
 Deficerent sylvæ, & victum Dodona negaret.
 Mox & frumentis labor additus: aurea Boemo
 Pax erat, excussus trans pontum atque ostia Nili
 Marsque, doli que mali, & fratrum discordia demens.
 Aureaque ut perhibent illo sub Rege vigeat
 AÆtas, sed tandem superis ubi celsit ab oris
 Deterior, donec fatis ad sceptrum vocatus
 CROCUS amans recti Regni flectebat habenas.

Hoc genitam accipimus Libussam principe, summis
 Dotibus ingenij ornatam, pietate secundam
 Nulli, foemineum decus & mirabile lumen
 Czechiadum, prolem Diuim, quæ numina Phœbi
 Quæ tripodas Clarij lauros, quæ sydera norat
 Et volucrum linguas, & præpetis omnia pennæ.
 Hæc postquam multis rerum turbata periclis
 Fœdera dum lecti celebrat, clamoribus acta

Et

Et populi & procerum, paruo designat aratro
 Post septingentos à partu Virginis annos
 Vicenosque tribus junctos, ad læta fluenta
 Muldæ quam placidis aspirat flatibus Auster
 Finibus in medijs VRBEM Bojemidos oræ
 Cui fatale dedit parvo de limine nomen.
 Et populum placida clemens in pace regebat
 Iura, Magistratusque legens, sanctumque senatum
 Conjugis auxilio, quem Regem asciverat ultro
 Regina, & prudens in regni parte locarat
 Dum pinguem curuo terram molitus aratro est.

Hanc cum Premislaus fatali flecteret urbem
 Imperio, & totam frænabat legibus oram
 Limite clausa fuit paruo, namque Incola cæpit
 Securus famæ, & defunctus honoribus amplis
 Exiguos habitare lares, parvosque penates
 AÆthereum donec virtute elata sub orbem est.
 Tergiminumque alias inter caput extulit vrbes.
 Iam validas cœlo pulcra testudine moles
 Cernere erat, rerum miroque ornata decore
 Surgere tecta, suis monimenta æterna Patronis.

Illa sed ætrias cum sese effudit in auras:
 Antiquam rude vulgus ait, nam prima celebres
 Traxerat ante alias, (sic Dijs suadentibus ortus)
 Tantum Boemiacas inter caput extulit vrbes
 Quantum lenta solent inter viburna cupressi.
 Namque sub astra lares Romana palatia vincunt
 Educti, summis foribus domus alta superbit
 Quælibet, & varios inhiat testudine postes.
 Hæ structuræ alias, miro pictoris at illæ
 Ingenio superant, nitidis illusaque saxis
 Aurea virga oculis offuscat lucis amorem.
 Non secus ac roseos vultus Phœbi aurea flamma
 Cum vomit, atque oculis nativum lucis amorem
 Ausert. Prætereo positis habitacula saxis
 Et miras rerum facies, operumque labores.
 Mox locus in spacia est directus plana, frequenti
 Huc illuc fora ubi vulgi clamore resultant.
 Non hoc marmoreo quæ nata sub æquore pontus
 Corpora fert de sunt, pennis nec quæ æra findunt.

Hac

Hac in planicie summis domus alta columnis
 Structa manet, plebis patres ubi sceptrum gubernant.
 Causas à causis discernunt, fictaque veris.
 Præmia virtuti vitio discrimina spondent
 Sed neque præcipites irati in quasque feruntur
 Aut quibus error iners, aut imprudentia, pœnas
 Immergit, leni sed tractant verberare culpas.
 Casibus hæc equidem varijs obnoxia vita
 Et facile, & sine lege cadit, multisque subinde
 (O sortem humanam) vitijs involuitur ultro
 Sæpe etiam licuit multos impune, vocabat
 Quos lex ad pœnas, detracta compede abire.
 O quæ tanta animos patrum prudentia cœpit?
 Nec facilis vulgum Index crudelibus ausis
 Imperioque graui famulas sibi tendere dextras
 Aut aliquo hostili tandem clamore subegit.
 Sed placidè vultuq nihil crudele minante
 Dogmata sub legum, præfixaque jura coegit
 Scilicet, oderunt, crudelia Principis ora
 Qui metuunt, acti que metu fera iussa facessunt.
 Nam neque crudeli semper qui fulminat asper
 Ore vel imperium crudele exercet in omnes
 Liber erit, cæcoque metu, & disci nine septus
 Non facile audebit tremebundus credere vitam
 Ipse suæ proli, aut consanguinitate propinquis,
 Libera crudeli nunquam sub rege manebant
 Imperia, at subitam traxerunt lapsa ruinam.
 Felices igitur virtus quos provida munit
 Et quæ præcipitem clementia temperat iram.
 Ac ut uterque parens in dulces blandula natos
 Imperia exercet, sic illi lege coarctent
 Parte omni placida quod cæcus dispulit error.
 Præterea Regem non sic Aegyptus & ingens
 Lydia, nec populi Parthorum, aut Medus Hydaspes
 Observant, summi quam mitia consulis ora.
 Si quo tendit iter, quo res priuata fatigat
 Attoniti agglomerant, illum mirantur, & omnes
 Circumstant fremitu denso stipantque frequentes.
 Et sæpe attollunt humeris, & corpora bello
 Obiectant pulcrumque petunt per vulnera mortem.

Si

Si quando intendit nimirum audacibus ausis
 Quisquam hominum temerè mortem, aut discrimina quævis
 Sæpe etiam incolumem reddendo (audacia tanta est)
 Occubere, ultroque animam sub lite dedere.
 Ille autem sublimis adit, quem curia plausu
 Excipit ingenti, tantoque assurgit alumno
 Mirantur patres pendentque loquentis ab ore
 Si quando soluit contortæ degmata legis.
 Qualis ubi Consul capitolia celsa petebat
 Ronulidum, rigido raptis ex hoste triumphis:
 Talis & hic gradiens populum supereminet omnem
 Tecta augusta domus, prætorique ampla salutans.
 Hæc valida exornat turris, nam vertice Olympum
 Præuertit summum, rerum quæ mille figuris
 Aucta nitet, cuius fulvo aurea virga metallo
 Summum apicem inuoluit (fato indelebile donum)
 Ingenium cœleste fuit, mirabile cunctis
 Artificis, potuit qui tantam ad sydera molem
 Tollere, & erectam tanto exornare decore.
 Tempora nam radio primum signata tenello
 Describit, lucemque in partes diuidit æquas
 Quid ferat autumnus, quid ver, quid fertilis æstas.
 Etuma feroxque notat, quo menstrua luna sub auras
 Emicet, atque iterum sese quo tempore condant
 Succedente noua, mox quando Hyperionis ardor
 Per duodena suos absoluat sydera cursus.
 Tempore quo simplex exercent arva colonus
 Quo frugem expectet, pingui nova semina terræ
 Quod condant, pecori tandem quod cultus habendus
 Ingenio artificis discreta colore tabella
 Denotat, atque æqua discernit tempora lance.
 Haud longo distant cursu tecta incluta Plœti
 In quibus & charites & Numina Phocidos vnde
 Exercent ludos, septem & discrimina vocum
 Diuisa in numerum, pulchro de pectore promunt.
 Est domus ingenti summas educta sub auras
 Conatu, multas fama celebrata per oras.
 Czechiadum ipse parens Phæbæo ductus amore
 Condiderat, donis opulentum, & Numine Phœbi,
 Aerea cui gradibus consurgunt limina, nexæque

AEre

A Ere trabes foribus cardo quoque stridet ahenis
 Carolus, indigetern quem nunc cœli aurea proles
 Excipit, & tanto plaudens assurgit alumno.
 Scilicet hic Clario speras de vertice Musas
 Adduxit, tantamque potens super æthera molem
 Ornata erexit divina Palladis arte.
 Præmiaque imposuit laudi, Parnassia rupes
 Hinc atque hinc parula præpandit cornua fronde
 Castalique sonans liquido pede labitur vnda.
 Quare Picrij laticis decus ite sorores
 Aonides, tantoque sacras de baccare frondes
 Vellite cultori, calathis date lilia plenis
 Sternite humum folijs, & pectore promite cantum
 Quaque ipse ingreditur flagrent per compita flores.
 Nec procul hinc moles summis stat structa columnis
 Artificum decorata manu, miroque labore
 Magnanimi quondam Rychtam dixere Boëmi
 Quis mihi nunc tot acerba Deus? quis carmine cades
 Diversas? obitumque Ducum? quos marmore toto
 Inque vicem nunc Boëmus agit, nunc Barbarus asper
 Expediat? tanton' placuit concurrere motu
 Iuppiter æterna Boëmos in pace futuros?
 Namque sub ingenti lustres si singula tecto:
 Cernere erit dubias Bojorum ex ordine pugnas
 Bellaque jam famâ totum vulgata per orbem.
 Namque videbis uti bellantes mœnia circum
 Hac fugerent Boëmi premeret gens Barbara, rursus
 Hac Boëmi, instaret Drahomiræ invisa propago.
 Proximus his sævi Præfectus militis audax
 Albo inVectus equo se cunctis horridus offert,
 Multa virum volitans dat fortia corpora letho,
 Semineces voluit multos aut agmina ferro
 Proterit, aut raptas fugientibus ingerit hastas.
 Terribilis sævam nullo discrimine cædem
 Suscitât, irarumque omnes effundit habenas.
 Sed Pater æthereus procedere longius iras
 Et sævire animis Præfectum haud passus acerbis.
 Namque ubi crudelis dat plurima corpora letho
 Labitur infelix, & sævo vulnere victus
 Pressit humum, & vacuas animam exhalavit in auras

Lora

Lora tenens tamen, huic cervixque comæque trahuntur
 Per terram, & versâ pulvis inscribitur hâsta.
 Discurrunt alij ad portas, primosque trucidant
 Ferrum alij torquent, & obumbrant æthera telis.
 Hic Drahomira inter primos ad sydera tendit
 Sæva manus, magnaque incusat voce Boëmos.
 Testaturque Deos, gentemque à sedibus imis
 Eruere, & dubio Martem succendere motu.
 Imprudens spondet proprij non præscia fati.
 Parte alia ingentes & nescia corpora vinci
 Czechiadum gens fortis agit sine lege phalanges
 Hostilemque manum, quam sola sub arma coegit
 Cui scelera & cœli Drahomira obliviam cordi.
 Quas mihi nunc strages Boëmus? quas Barbarus atrox?
 Corpora quæ letho dederant? quæ turbida cœlo
 Tempestas telorum, & ferreus iverit imber?
 Ac velut immissi diversis partibus ignes
 Arentem in sylvam, & virgulta sonantia lauro:
 Aut ubi decursu rapido de montibus altis
 Dant sonitum spumosi amnes, & in æquora currunt
 Quisque suum populatus iter: non segnius ambo
 Barbara gens, Boëmique ruunt per prælia, nunc nunc
 Fluctuat ira intus, rumpuntur nescia vinci
 Pectora, nunc totis in vulnera viribus itur
 Donec in extremum Scytica fugiente caterva
 Victor ovat Boëmus raptis exhoste triumphis.
 Scilicet hæc virtus Boëmorum hæc gloria quondam
 Extitit, at (miserum) jam jam devicta quiescit.
 Tali picta domus se tollit imagine in auras,
 Bellorum, priscae signans facta inclita gentis
 Virtutum & monimenta, tuæque insignia laudis
 In populos omnis cui est permissa potestas.
 Hanc spectant firmo fabrefacta habitacula saxo
 Artificum quæ inventa fœvent, operumque labores.
 Nam neque brumalis qua pellitur aura, nec ulla
 Materies optata deest, frigentibus apta
 Corporibus nec lana statis detracta sub horis
 Balantum pecori, tanta vndique copia rerum est,
 Mox venale forum vix septem passibus inde
 Distat, ubi varias collectas vndique merces

B

Exponit

Exponit precio certo mercator avarus.
 Scilicet, invito latrunculus hospite saepe
 Venum exponit opes, quas, vel dum flumine **Tytan**
 Condebat roseos vultus, seu lampade terras
 Quassabat, cæcæ pulsans incommoda noctis
 Abstulit, exiguoque levis mutaverat ære.
 Iusticiam his longè ad sævos Garamantas? & Indos
 Excussit terris fraus impia, fraude parantur
 Res furto rapta, venduntur fraude, sed ære
 Exiguo, (invisæ nam nulla est gratia fraudi)
 Sed multum hic miseri quod pauperis indiget usus
 Fas reperire, suos quò possit tristis egestas
 Mollire, & tanto perferre levamine, casus.
 Nec procul, Aonij respondet Regia Phœbi,
 Stat locus innumera Brutorum cæde redundans,
 Quot pecorum fœnis ferro quot cæsa macello
 Corpora fixa bouum prostant? nam septima postquam
 Lux redijt, Phœbusque suos dextera orbes,
 Hic ferro accinctus vitulum scrutatur, & ima
 Illa vitales reddit patefacta sub auras;
 Rursus at ille necat præstanti corpore tauros:
 Candentis vaccæ hic media inter cornua ferrum
 Inserit, ille iterum sectas de more bidentes
 Mactat, it effusus latè cruor, vndique tristis
 Balatus pecudum exoritur, stat cæde cruentus
 Lanio, & armentis cultros fugientis us offert.
 Hinc nova se tollit prærupto ad sidera saxo
 Porta manu artificis, sectas ex ordine formas
 Quæ varias ornata refert, ast improba cæcas
 Parca (nefas) medio in cursu mutavit in umbras
 Artificem ingentem, solum Tritonia Pallas
 Quem docuit multaque insignem reddidit arte
 Et Pater Aonidum Phœbus: sed tu quoque magnam
 Partem operæ in tanto (sineret mors) bæmia haberes.
 Apparet domus intrus, & atria longa pate scunt
 Apparent procerum, & veterum penetralia Regum
 Indivisa simul, nam porta augustaque quondam
 Regia, se invicem per mutua robora necunt.
 Sed nunc spreta manet, nam nil nisi nomina restant.
 Quid referam cœli invisam tota vrbe vagantem?
 Levigenam, Divûm spernentem munera, prolem?

Quæ

Quæ partem simul vrbs habent, summasque sub astra
 Eductas domuum moles, habitaculaque alta
 Egregie fabre facta omni quæ manibus altis
 Parte (vt sine urbem referant, siue oppida) clausa.
 Sed neque te indictam tacitamque relinquere fas est,
 Vultava, quam ingenti latam pons pondere sternit.
 Quem neque vis spumantis aquæ, neque sæua fluenta
 Aucta imbri rapido, nec casus & improba venti
 Sedibus emotum rabies commota revellit.
 Hæretis immotus, nam quantum vertice ad auras
 Athereas, tantum radice ad tartara tendit.
 Ah quoties Zephyrusque, Nonusque & lætus Eois
 Eurus equis, vasto cum scilicet Aeolus antro
 Luctantes magno motus cum murmure mittit:
 Ah quoties rapidi commista grandine nimbi
 Fluminaque immenso sese voluentia motu
 Affiigunt, molem tantamque a sedibus imis
 Eruere inter se certant, immobilis hæret
 Illa, nec effusus summis de montibus amnes
 Aeoliam aut rabiem validè præfixa moratur.
 Ergo non hyemes illam, non flabra, nec imber
 Convellunt, immota manet, multosque per annos
 Multa virum voluens durando secula vincit.
 Qualibet erectæ ponunt fastigia tures
 Parte, apices primæ præciosa talenta metalli
 Nectunt, Phœbæ ut tandem cum lampade certent.
 Hic Cererem in partes frangunt, orbisque rotarum
 Adnixa versant, Cerealiaque arma subinde
 Expediunt, filicum rapido decurrit ab ictu
 Trita Ceres, malesuada fames qua pulsat recedit.
 Prætereo turrim fractis quæ sedibus olim
 Vulcano superante dedit convulsa ruinam,
 Nunc iterum superas magno molimine ad auras
 Surgit & ad veterem properat speciosa figuram.
 Prætereo tua sana, olim sub pondere pleno
 Turgebat cuius divini flaminis aura.
 O felix vna ante alias Iesseta virgo
 Venter, amata DEO, & toti acceptissima mundo.
 Ladisilæ tuam ferro, hoc in marmore feri
 Mira arte & studio formam statuere Nepotes
 Iuncta cui patera est auro, magno Vrbis honore.

Cætera prætereo pugnata ex ordine bella
 Fortia facta virum, motosque à plebe tumultus
 Sæpe quibus passa est conterrita P R A G A ruinam
 Quis sæpe ingemuit, Vultu quibus ipsa fluenta
 Obstupescere, pedes retroque averfa tulere.
 Iam pater Aonidum me opera ad majora remittit
 Me pius ipse suos descendere cogit in ausus
 Et Virtutis opus tullo delebile seculo
 Carolus, ingentem hanc cinxit qui moribus urbem
 Albicolæ dixere Novam, quam dividit ingens
 Fossa, nec exiguis spatijs & limite clausa est,
 Sed longè lateque pater diffusa, priore
 Non fama, ast populo major, spatijsque locorum.
 Hic venale forum geminas se pandit in oras,
 Hoc genus alituum, pecudumque vberima venum
 Copia, at alipedum numero sa exponitur illo.
 Et varij cultus hortorum, & camæna vireta
 Præcingunt urbem, nec habet Cythereius ignis
 Vnde suæ ostendet Paphiæ jactantius hortos.
 Sunt urbi sua prata simul sunt Thessala Tempe
 Hic olus, hic latè fudentes brachia betæ,
 Fœcundusque rumex, malumque inulæque virescunt.
 Hic cicer, & capiti nomen debentia cape,
 Hic etiam nocuum capiti gelidumque papaver,
 Grataque nobilium requies lactuca ciborum
 Crescit & in longum demissa cucurbita ventrem.
 Hic Charites, Nymphæque simul, facilesque Napææ
 Exercent lætæ choreas & carmina dicunt
 Alternæ, gaudent alterno carmine Musæ.
 O quoties viridem verno dum pingit honore
 Majus humum, aut resonant avibus virgulta canotis
 Inque novos soles audent se gramina tutò
 Credere, nec metuunt surgentes frigora frondes.
 Numina per varios resonantia carmina cantus
 Edere visa mihi & nostros mollire labores.
 Sed quid ego hæc tandem memorans majora relinquo?
 Cur tacito ore patrum mea facta Thalia referte
 Te piget, & sedes prætoriamque alta silendo
 Dicere? ubi patres plebi jura integra dicunt,
 Virtutes donis, lege improba facta coercent.
 Scilicet his demptis Respublica tota labascit.

Et

Et nulli in tanto clementes munere cedunt.
 Nec populum ad pœnas præduris legibus urgent.
 Sunt mites, facilesque patres, veniæque parati,
 Sunt duri, rigidi que patres, pœnæque parati,
 Sunt flecti faciles, nam nunquam orantibus aurem
 Avertunt, rebus prompti succurrere lapsis
 Nimirum & rerum facta est pulcherrima P R A G A.
 Adde quod hanc summi circumstant undique colles.
 Primus habet veteris delubra immania Slavi
 At Catharina potens sibi vendicat ipsa secundum.
 Tertia Carlovium rupes templa inclita servat.
 Quartus at indomiti quondam monumenta Boemi
 Collis habet, patribus Reges quo sacra vocatis
 Iura dabant, tristem sed jam dedit ille ruinam.
 Ah quoties Libussa potens, quot & aspera Coniur
 Martia pro patria certando vulnera passi.
 Corpora quot letho lunatis improba peltis
 Vasta dedit, medijsque potens in millibus arsit
 Bellatrix, tuac ausa viris concurrere virgo.
 Non ego nunc Valasca tuas, quas pectore corco
 Retiaque ignatis tendebas perfida fraudes
 Transferim, procures tu quondam fraude relecta
 Imperio parere tibi iussisti & sponte periclis
 Obijcere ignarum fœdè caput, optima pacis.
 Ah quoties rigidis rupisti secula in armis.
 Te Boemi tremuere viri dum sæva triumphos
 Sæpius evicto duxisti milite. Mulda
 Sæpe quoque ingemuit, dum fortia corpora bello
 Volueret, & totos albentes ossibus agros
 Cerneret, & fuso fœdatus sanguine fossas.
 Te tamen, haud longum, fors, hæc durata, fefellit
 Improba, sic equidem fati immutabilis ordo
 Ludit, & imponit fallax mortalibus ægris.
 Nam neque fœmineo Czecho patre nata juvenus.
 Subdere colla iugo potuit, discrimine tanto
 Aut oblita sui est, verum præstantibus ausis
 Est patrios adamata lares feliciter armis.
 Te tandem invisam, nigri sub Ditis opacos
 Cum domina, atque alijs cordi quibus arma puellis
 Iussit adire lacus, viduos à lumine Phœbi
 Nec tu carminibus nostris indicta manebis

Vrbs

Vrbis, Parua à Veteri quam Vultava diuidit Vrbe
 Nam neque te veterum parvam inclita facta virorum
 Deficiunt, nec ab his vestigia provida vertis.
 Te quoque Clementem vulgus veneratur, & omni
 Excipit applausu te dante Solonia iura
 Attonito ore stupet, famulas tibi tendere dextras
 Sponte cupit, legum soluis dum pectore nodos
 Audit, & exposcit dum fors miserabilis urget.
 Et licet exiguis metiris tecta domorum
 Tu spacijs, longè partes nec serpis in omnes:
 At tibi maior inest virtus, maioraque laude
 Quæris, & æthereos surgis virtute sub orbes.
 Te gravidæ fruges & Bacchi Mæssicus humor
 Impleuere, oleæque tenent, armenta que læta
 Sunt & Amineæ vites firmissima vlna
 Tmolus & assurgit quibus, & Rex ipse Phæzus.
 Aspice surgentes altis in collibus uvæ
 En quam Pampineis victor luga flectit habenis
 Liber, agens celso Nilæ de vertice tigres.
 Aspice ut alinum genus alto in sydere cantu
 Aures de mulcet, blandoque immurmure ore.
 Sed neque quam multas species nec nomina quæ sint
 Est numerus rerum, neque eniti comprehendere veru.
 Quem qui scire velit, Lybici vellit æquoris idem
 Discere, quam multæ Zephyro turbentur ætæ,
 Atque equidem extremum nō latè sub sine laborum
 Vela traham, & terris festinem aduerrere proram.
 Forsitan & varias linguas confusæque vocum
 Dogmata, namque suo Germanus personat ore
 Sermonum sequitur corruptos Italia proles
 Vtus, non eadem servant Idiomatica Galli,
 Bœmus & ipse suam sequitur vocem, ore referrem.
 Verum hæc ipse quidem spacijs exclusus iniquis
 Prætereo atque alijs post me memoranda relinquo.
 Quis te magne DEVM tacitum Rodolphe relinquat?
 Quo fessum rapitis turrita palatia Regum?
 Quo pulchræ ad cælum deductæ formice turres?
 Tanto Roma potens non exornata decore
 Nec tantis viget aucta viris, tam sedibus amplis
 Cæsaris, aut gestat tantorum funere merita

Imme-

Immerita ora virum, mites quos Martyras omnes
 Testatos CHRISTVM cœli sacra agmina dicunt.
 Quos aut ignis edax, ferrum, tormenta, crucesque
 Hauferat (infandum) cœli meliora secutos.
 Aspice semideos quos inclita Cæsaris aula
 Amplexu fouet & tantos miratur alumnos.
 Cerne quoque indomitum commoto Marte Rodolphum
 Principe quo nostris Mars impius actus ab oris
 Reddita pax tandem, meliore in luce refulsit
 Religio cultusque DEVM, quid Principe tanto
 Dignius? æthereum cui cordi augere decorem est.
 Salve magna parens rerum Boja optima tellus
 Magna virum, tibi res antiquæ laudis & artis
 Ingredior sacros ausus recludere fontes.
 Te genus omne colit tibi gens incognita plaudit
 Te miratur ovans, solam te suspicit, ausis
 Attonitus stupet ipse tuis Germanus, & Indus.
 Itala te quonies, fulgentem, regna sub armis
 Passa fugam in formem, curvato poplite adibant
 Et pacem orarunt prætextæ frondis olivæ.
 Theuthonico tu invicta solo præstantibus ausis
 Hostilique manu tusa, sedem, aruaque, & vrbes
 Fixisti intrepide, varioque in turbine rerum
 Raro passa fugam (dictu mirabile) turpem.
 Te Rex ipse colit, te Maxima Cæsaris aula
 Incolit, atque in te Cæsar jactat ipse salutem.
 Quem nec Roma potens, quem nec capit ambitus orbis.
 Felix quæ magnum tam angusto limite Regem
 Cœma soves, quique ipse tuis amplexibus errat,
 Plaudit, & optatæ colit aurea secula pacis.
 Salve Boja Parens rerum Saturnia tellus
 Salve Romulidum salve ter Maxime Cæsar,
 Auspicijs pax alma tuis, Heliconia Tempe,
 Religio yigeant, hæc Principis optima virtus
 Et servare scholas, & paci imponere morem,
 Atque arcere pro, ul trans Pontum obliviam cœli.
 Sed nos immensum spacijs consecimus æquor,
 Et jam tempus cœcum fumantia soluere colla.

F I N I S.

ORIGO BACCHANALIO-
rum ex Herodoto desumpta

ET

AMPLISSIMO

SENATVI REIPUBLICÆ

Guttembergensis.

NOBILI ITEM

VIRO Dn. SIGISMUNDO

Tragode Reismtal adscripta

à

JOHANNES HVBECIO

Castlavino Collegii Regniæ alumno,

Ad lectorem.

Quæ fuerit facies Bacchi improba festa colentum
Musa tibi Authoris Lector amice refert.
Vtere tu, illiusque boni rogo consule factum,
Hæc quoque certa tui signa favoris erunt.

Nicolaus Junior Vodnianus
à Czazarova.

Anno

M. D. XCII.